Taller sobre OER, OCW i repositori institucional O2

Barcelona, 13 de març de 2013

Presentació i Objectius

Open Education Week (11-15 Març):
http://www.openeducationweek.org/
http://oer.uoc.edu/OEweek2013/index.html

Objectius:

1. Open Educational Resources (OER)
2. Llicències
3. UOC OpenCourseWare
4. Repositori institucional O2
5. Preguntes, comentaris…

1. Open Educational Resources (OER)

OER- Definició

“materials digitalitzats oferts de forma lliure i oberta a educadors, estudiants i autodidactes per a utilitzar i re-utilitzar a l’ensenyament, l’aprenentatge i l’ educació” (UNESCO, 2002)

Open Educational Resources

OER Open Educational Resources

Els OERs inclouen cursos, programes curriculars, mòduls didàctics, libres de text, articles, vídeos, *podcasts,* eines d’avaluació, materials interactius (simulacions), programari, aplicacions i qualsevol altre material educatiu dissenyat per a ús a la docència i l’aprenentatge.

OER- Orígens

- Moviment per l'accés obert (*open access)* per la lliure difusió i gratuïta de la producció científica. Dels continguts de recerca, l'iniciativa es va estendre als continguts docents.

- 2001- Massachusetts Institute of Technology (MIT) va crear el programa Open-CourseWare (OCW)

- 2002- Terme adoptat per primera vegada durant el fòrum de la UNESCO sobre l'impacte del Curs Obert per a l'Educació Superior als països en vies de desenvolupament

Open CourseWare (OCW)

OCW: conjunt de materials educatius d'alta qualitat organizats en cursos, amb planificació i avaluació (tipus específic d'OER)

2005 – Creació de l'***OpenCourseWare Consortium:*** *comunitat* mundial formada per institucions d'educació superior compromeses amb l'avançament de l'OCW

Altres universitats de prestigi internacional s'afegeixen, generant projectes propis en diferents idiomes:

- ***OCW–Universia*** *(en castellà i portuguès)*
- *CORE's simplified Chinese translation (en xinés)*
- *Chulalongkorn University's Thai translation (en tailandès).*

Repositoris

- Nacionals/Estatals:

  JORUM (Free Learning Resources for Teachers) – UK

  NDLR (Ntional Digital Learning Resources)- Irlanda
- Cooperatius (consorcis/associacions):

  MDX (Materials Docents en Xarxa)
- Tesis doctorals:

  TDX (Tesis Doctorals en Xarxa)
- Educatius:

  GLOBE; Merlot, Ariadne, E-LIS (E-prints in Library and Information Science), Open Learn, OER Commons
- Institucionals (col.leccions de materials docents):

  O2 L'Oberta en Obert
- Directoris de repositoris:

  Open DOAR (The Directory of Open Access Repositories)

  ROAR (Registry of Open Acces Repositories)

Altres plataformes d'OER

Comunitats d'usuaris i xarxes 2.0:

WikiEducator

YouTube EDU/Youtube U

iTunes U

(vídeos de conferencies, *podcast, etc)*

***Alt*res iniciatives:**

- *Wiki Library and Wikiversity* - projecte nacional finlandés *AVO Open Networks for Learning)*
- *Khan Academy*
- *The 'free' University of the People*
- *Peer to Peer University (P2PU)*
- *OER University* (#oeru)

OER a la UOC

Nivell Institucional

- **UNESCO Chair on eLearning focused in OER / partnership with Athabasca and OU (2002)**
- **Co-fundadors i membres de eOMED** - *Espace Numérique Ouvert pour la Mediterranée*– (Digital space open for Mediterranean countries) fundat el 13/01/2012 ª França.
- **Participació a l'OCW Consortium, OPAL** (Open Educational Quality Initiative) I **UNIVERSIA**
- **Acord de govern de la UOC** (*01/2011/VROAP*) per crear, utilitzar I difondre materials educatius oberts
- **Pla estratègic de la UOC 2010-2014 (secció OER i GT transversal Open Education i OER**: té l'objectiu de recopilar dades que permetin avaluar les fortaleses i les febleses dels MOOCs existents a nivell docent)

OER a la UOC

Projectes: http://oer.uoc.edu/OEweek2013/ambits.html

- **#METAOER Project – Open Resources on OER** : Community of practice about OER . Objectiu: crear una col.lecció de recursos sobre OER (Delicious)
- **OERtest project** ***-Testing an Open Education Resource Framework for Europe*** **(eLC)**: projecte europeu sobre la viabilitat d'incorporar I utilitzar OER a l'ensenyament universitari i la factibilitat d'avaluar l'aprenentatge aconseguit exclusivament a través de l'ús dels OER.
- **OportUnidad Open Launch (OER and OEP in Latin America)**

  Explora l'adopció i el pilot de creació i OER OEP en 60 universitats d'Amèrica Llatina per desenvolupar un espai comú d'Educació Superior.
- OpenApps: plataforma de distribució d'*Open Knowledge* creada per la UOC, que aglutina experiències, aplicacions i recursos de coneixement, que ajuden a millorar i optimitzar els processos formatius i de gestió
- **Call OER from IAU** (pendent) nou projecte sobre el paper dels bibliotecaris acadèmics en el desenvolupament, la utilització i reutilització dels OER
- **O2, OCW, YouTube U I Itunes U**

Massive Open Online Courses (MOOCS)

- **Coursera**: http://www.coursera.org/ -16 universitats americanes
- **EDX:** www.edx.org - MIT, Harvard, Berkeley, etc
- **Udacity** http://www.udacity.com
- **Miriadax**: www.miriadax.net- Plataforma en espanyol (universitats Iberoamericanes i espanyoles)
- **FUTURELEARN**: http://www.futurelearn.com/- Plataforma de 11 institucions universitàries angleses+ British Library (2013)

Motius per oferir MOOCs:

✓ Factors de màrqueting/visibilitat

✓ Factors econòmics i de sostenibilitat

✓ Posicionament de les institucions a nivell estratègic

✓ Oportunitat per testejar/recerca del procés d'ensenyament i aprenentatge

2. Llicències

Creative Commons

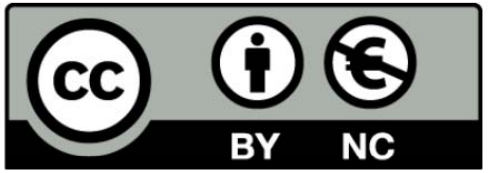

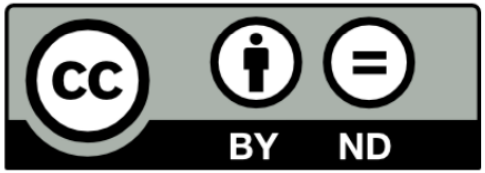

Copyleft
Wikipedia

A més d'atorgar permisos d'ús, còpia, modificació i redistribució de l'obra protegida, conté una clàusula que imposa una llicència similar o compatible a les còpies i les obres derivades, exigint que els mateixos drets siguin preservats en les versions modificades.

Llicències Creative Commons

- Reconeixement
- Reconeixement-CompartirIgual
- Reconeixement-SenseObraDerivada
- Reconeixement-NoComercial
- Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual
- Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada

Les sis llicències permeten:

- reproducció
- distribució
- comunicació pública
  - sense finalitat comercial -

Les sis llicències requereixen:

- reconeixement
- avís de llicència

Com utilitzar les llicències

- Ser l'autor o titular dels drets d'explotació
- Triar la llicència adient
- Marcar el contingut

Com indicar-ho

© Autors, 2010

Aquesta obra està subjecta a la llicència BY-NC-SA de CC
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es

3. UOC OpenCourseWare

OpenCourseWare de la UOC

Què és?

és un lloc web mitjançant el qual la Universitat posa a disposició de la comunitat els seus materials docents distribuïts amb una llicència lliure (Creative Commons, GNU o altres).

Per què els materials docents es publiquen en obert?

Tots els materials docents que s'editin a partir del 15 de febrer de 2011, es preveurà per defecte una llicència de difusió en obert. *(01/2011/VROAP)* *Acord de Consell de Govern de 26 de gener de 2011*.

Una mica d'història…

Creació OCW UOC → Juliol 2007
Publicació primers cursos → Febrer 2008

Cursos publicats…

CAT → 114 cursos
ESP → 93 cursos
ENG → 11 cursos

Visites i dades d'ús

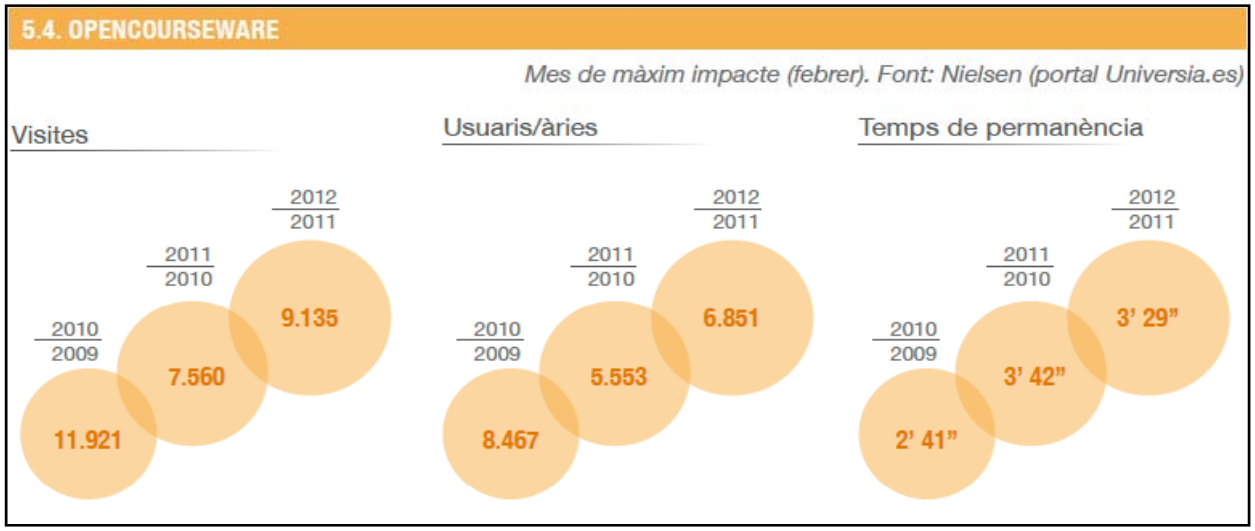

Síntesi del curs 2011-2012

OpenCourseWare de la UOC

Estructura del curs a OCW

Descripció del curs
Objectius
Programa
Materials

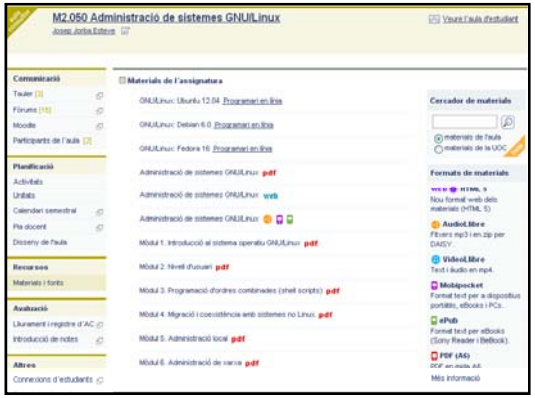

Formats dels materials

PDF: *format final dels materials*
Web: *versió html*
Mobipocket: format òptim per a dispositius portàtils.
ePub: format òptim per a llibres de tinta electrònica.
Audiollibres: locucions del llibre de text.
Videollibres: petits vídeos en format MP4.
Wikis, Vídeos…

Materials

Administració de sistemes GNU/Linux	Format
Tot el material	Web
	EPUB
	Mobipocket
	Audiollibre
Introducció	PDF
Mòdul 1. Introducció al sistema operatiu GNU/Linux	PDF
Mòdul 2. Nivell d'usuari	PDF
Mòdul 3. Programació d'ordres combinades (shell scripts)	PDF
Mòdul 4. Migració i coexistència amb sistemes no Linux	PDF
Mòdul 5. Administració local	PDF
Mòdul 6. Administració de xarxa	PDF

Els cursos OCW UOC s'indexen a Universia

Xarxa d'universitats de parla hispana i portuguesa formada per 1.242 universitats de 23 països iberoamericans, que representen 15,3 milions de professors i estudiants universitaris.

Premio MECD-Universia a la iniciativa OCW

- 6.000 euros per a l'autor/s de l'assignatura guanyadora
- 4.000 euros per a la oficina OCW de la universitat guanyadora

Aquest any s'han presentat 2 assignatures:

- Iniciación a las matemáticas para la ingeniería
- Competencias TIC en Comunicación

Per a participar:
opencourseware@uoc.edu

4. Repositori institucional UOC

Repositori institucional UOC
O2, l'Oberta en obert

Què és?

es el portal que recull, difon i preserva les publicacions digitals en accés obert dels membres de la UOC elaborades en el desenvolupament de les seves activitats de recerca, de docència i de gestió.

Què inclou?

articles, ponències, materials didàctics, treballs finals de carrera, tesis doctorals, etc.

Avantatges de publicar en obert

Per al professorat

- Accessible des de qualsevol lloc (independentment del semestre)
- URL permanents
- Preservació dels materials
- Estadístiques de consulta i descàrregues
- Reconeixement de la institució
- Prestigi professional
- Eines de treball i de col·laboració: comentaris i ràtings
- Reutilització de materials

Per a la UOC

- Estalvi econòmic per la reutilització de materials
- Promoció de la institució
- Aparador de la qualitat de la docència
- Accés i preservació dels materials
- Dóna suport als estudiants
- Informació de l'activitat docent

Política institucional d'accés obert de la UOC

Professorat

Els membres de la comunitat acadèmica de la Universitat Oberta de Catalunya **han de dipositar les seves publicacions acadèmiques (materials docents o mòduls didàctics) fetes en el marc de l'activitat docent de la UOC al repositori institucional de la Universitat.** Alhora, també es promou el dipòsit en accés obert d'altres objectes d'aprenentatge que puguin interessar els estudiants o els professors (PAC, exàmens, exercicis, etc.).

Estudiants

Els estudiants de la Universitat Oberta de Catalunya, tal com indica la normativa de pràcticums i treballs o projectes de fi de màster, grau o carrera **estan subjectes a l'obligació de dipòsit en el repositori institucional d'aquests treballs, que seran de lliure consulta per al seu ús docent i de divulgació.** En cas que hi hagi dades que s'hagin de protegir, tals com dades personals o de secret empresarial, aquesta informació s'haurà de retirar abans del seu dipòsit o bé se'n pot restringir la consulta als usuaris de la comunitat UOC.

http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/handle/10609/4965

Dipositar a l'O2

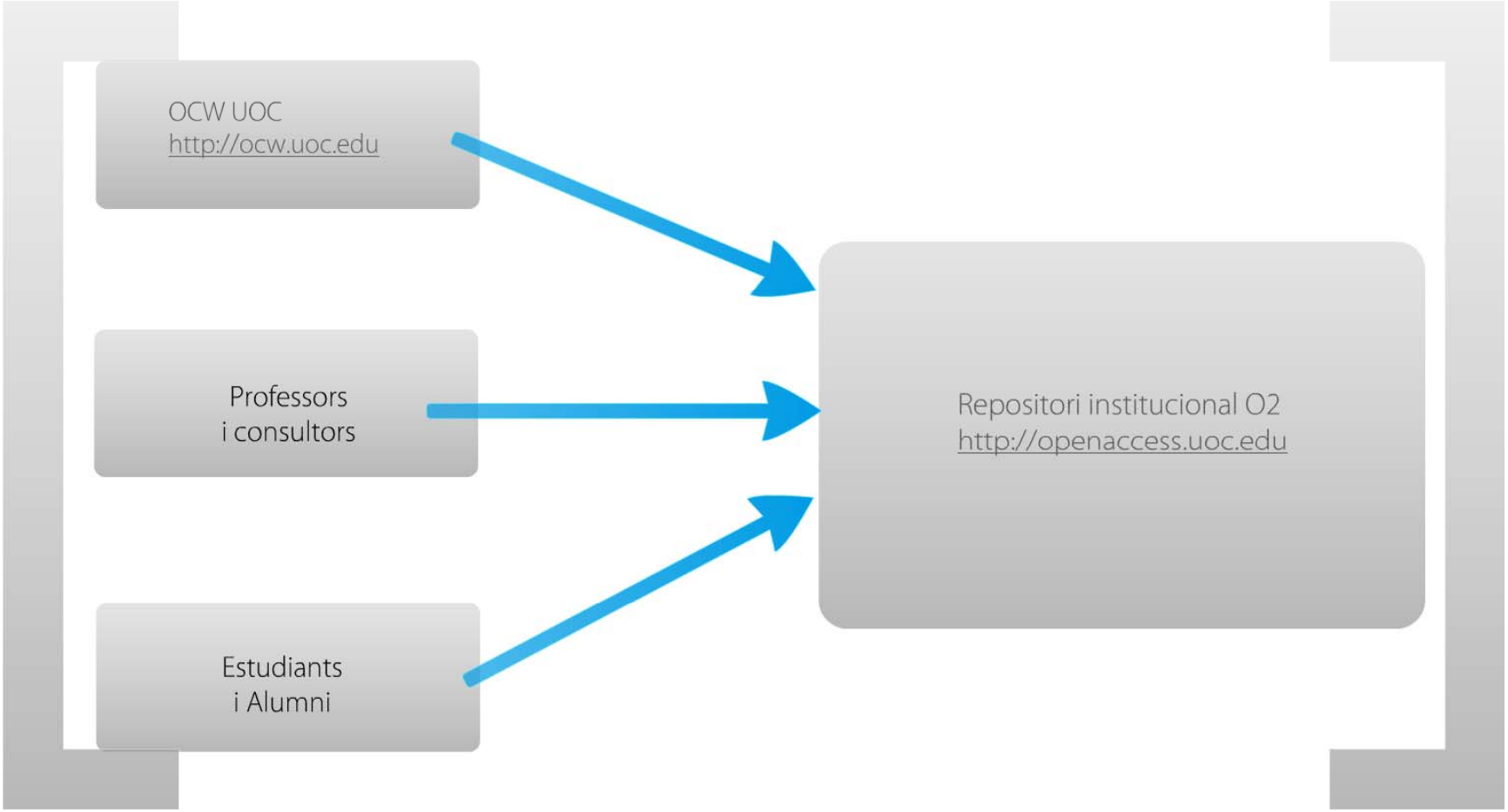

Com publicar a l'O2

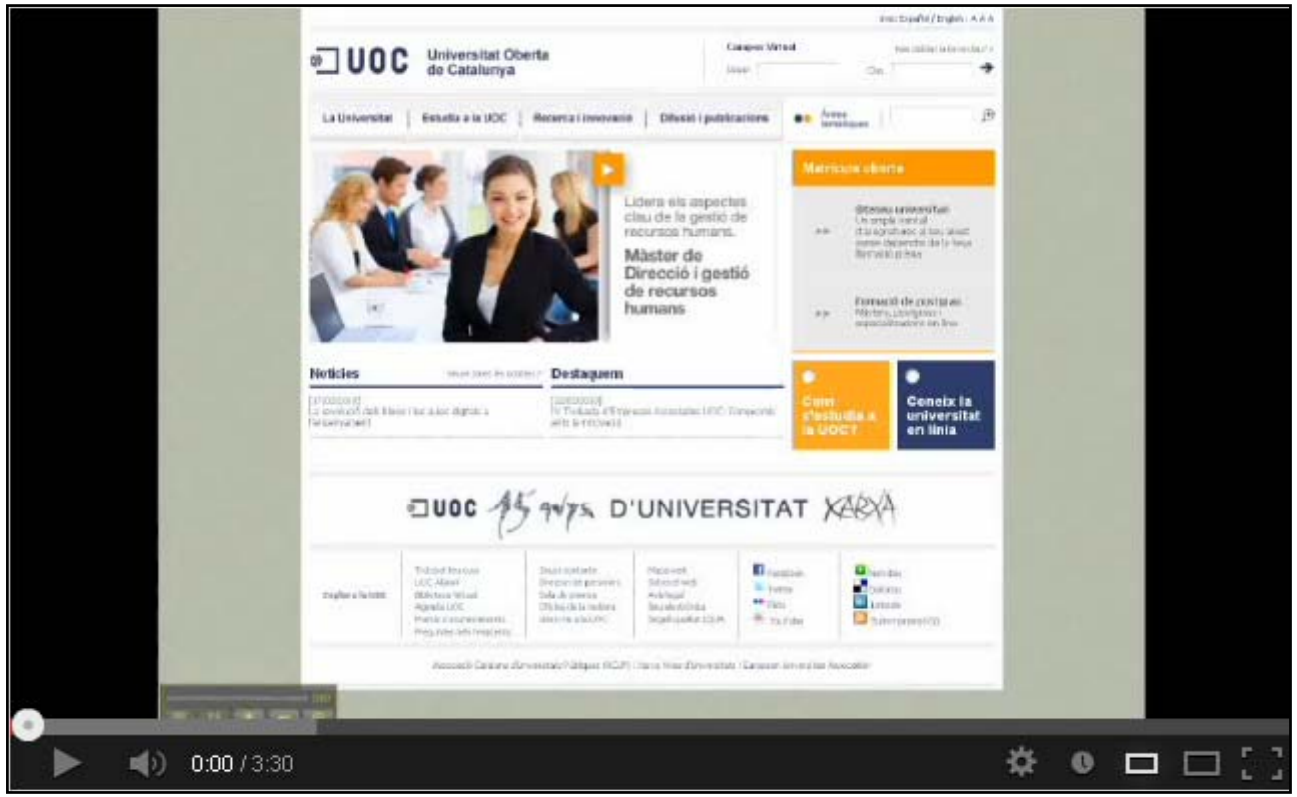

Publica - Biblioteca Virtual de la UOC (3:30)

5. Preguntes, comentaris…